

Zofia Szpringer

Opinia na temat petycji obywatelskiej w sprawie uniemożliwienia bankom dochodzenia roszczeń na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego¹

Legal opinion on a citizens' petition concerning prevention from pursuing claims by banks under Article 777 of the Code of Civil Procedure (WASGiPU 470/17): The petition submitted by a private person, concerning amendment of Article 777 of the Code of Civil Procedure in a way to prevent banks from issuing the so-called bank enforcement titles, raises concerns about the scope of amendment to legislation. The request indicated in the petition is particularly vital for borrowers who, before they had been granted a credit, signed a statement concerning submission to enforcement and borrowers regarding whom there are pending (or will be in future) executive proceedings. However, use of the right to security of claims by banks does not deprive the borrower from right to start counter-enforcement proceedings, from seeking protection of his rights in a court.

Keywords: bank | enforcement | Code of Civil Procedure | petition

Słowa kluczowe: bank | egzekucja | kodeks postępowania cywilnego | petycja

Doktor nauk ekonomicznych, kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa BAS; zofia.szpringer@sejm.gov.pl.

Treść i cel petycji

Petycja została wniesiona przez osobę prywatną. Przedmiotem petycji jest żądanie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2016, poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c.), po to, aby: *uniemożliwić bankom wystawiania tzw. bankowego tytułu egzekucyjnego w oparciu o art. 777 kpc.*

W treści petycji wskazano, że: *Ponieważ od pewnego czasu banki nie mogą wystawiać bankowego tytułu egzekucyjnego, znalazły sobie furtkę prawną, dzię-*

¹ Opinia sporządzona 20 marca 2017 r. na zlecenie przewodniczącego Komisji ds. Petycji; BAS-WASGiPU-470/17.

ki której egzekwują wobec wybranych przez siebie klientów oświadczenie o charakterze bankowego tytułu egzekucyjnego czyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji w oparciu o art. 777 kpc. Nie temu służyły zmiany prawne i nie taki jest interes ogólnospołeczny.

Czy petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach)?

Petycja będąca przedmiotem niniejszej opinii obejmuje żądanie zmiany przepisów prawa o randze ustawy. W związku z tym nie ulega wątpliwości, że petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu.

Wymogi formalne (art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o petycjach)

Petycja spełnia wymogi formalne określone w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o petycjach.

Kwestie, które ekspert uznaje za istotne w związku z petycją

Treść przedłożonej petycji jest bardzo krótka, niespełna trzyzdaniowa. Dlatego też nie do końca można precyzyjnie rozeznaczyć przesłanki wskazujące na potrzebę zmiany art. 777 k.p.c. Autor petycji nie wskazuje ponadto, która z jednostek redakcyjnych przywoływanego art. 777 powinna ulec zmianie. Niemniej jednak ma on świadomość uchylecia przepisów dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego², czego wyrazem jest m.in. używanie pojęcia tzw. bankowego tytułu egzekucyjnego. Można też zakładać, że autorowi petycji nie chodziło o problemy, jakie pojawiały się na tle przepisów przejściowych w sprawach o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności³, a także ewentualnie wynikające z innych przepisów (w tym np. art. 804¹ k.p.c.⁴), skoro do nich się nie odnosi i nie zakłada potrzeby ich zmian. Acz-

² Można dodać, że chodzi tu art. 96–98 ustawy – Prawo bankowe, które uchylono ustawą z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 1854.

³ Przepis przejściowy (art. 11) zawarty w przywoływanej ustawie z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw budził wiele praktycznych wątpliwości i był przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego. Zob. uchwała SN z 26 października 2016 r., sygn. akt III CZP 56/16.

⁴ Sąd Najwyższy w swojej uchwale z 26 października 2016 r., sygn. akt III CZP 56/16 wskazał, że: *ustawą z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, usta-*

kolwiek przyznać należy, że art. 777 k.p.c. w pewnym zakresie dotyczy także przepisów intertemporalnych związanych z bankowym tytułem egzekucyjnym (o czym dalej przy komentowaniu § 1 pkt 3 tegoż artykułu).

W obecnym stanie prawnym art. 777 k.p.c. stanowi, że:

§ 1. Tytułami egzekucyjnymi są:

1) orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem;

1¹) orzeczenie referendarza sądowego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu;

2) (uchylony);

2¹) (uchylony);

3) inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej;

4) akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie;

5) akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności;

6) akt notarialny określony w pkt 4 lub 5, w którym niebędąca dłużnikiem osobistym osoba, której rzecz, wierzytelność lub prawo obciążone jest hipoteką

---

wy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1311), która weszła w życie, co do zasady z dniem 8 września 2016 r., dodany został art. 804¹ k.p.c., zgodnie z którym w razie przejścia egzekwowanego uprawnienia na inną osobę po wszczęciu postępowania egzekucyjnego osoba ta może wstąpić do postępowania na miejsce wierzyciela za jego zgodą, o ile przejście będzie wykazane dokumentem urzędowym lub dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Unormowanie to, którego istota sprowadza się do rezygnacji z ugruntowanego w nowszej judykaturze wymagania uzyskania klauzuli wykonalności przez osobę, która nabyła wierzytelność po wszczęciu postępowania egzekucyjnego (...) nie uzależnia jego stosowania od charakteru tytułu wykonawczego i może prima facie znaleźć zastosowanie także wtedy, gdy postępowanie egzekucyjne toczy się na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z 10 lipca 2015 r. wprowadzony do systemu prawnego 804¹ k.p.c. znajduje zastosowanie do postępowań wszczętych po jej wejściu w życie. Ocena, czy taki rezultat jego wprowadzenia nie koliduje jednak z założeniami ustawy nowelizującej, stanowi odrębne zagadnienie, które wybiega poza granice rozstrzygniętego zagadnienia prawnego.

lub zastawem, poddała się egzekucji z obciążonego przedmiotu w celu zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej zabezpieczonemu wierzycielowi.

§ 2. *Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji może być złożone także w odrębnym akcie notarialnym.*

Komentujący powyższy przepis P. Telenga wskazuje m.in., że⁵:

■ w art. 777 § 1 pkt 1 oraz 1¹ k.p.c. mowa jest o tytułach egzekucyjnych pochodzących od sądów powszechnych, referendarza sądowego, sądów wojсковых oraz Sądu Najwyższego. Są to prawomocne formalnie wyroki, postanowienia, nakazy zapłaty, postanowienia sądu orzekające co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym. Skuteczność tych orzeczeń ustawodawca co do zasady uzależnia od ich uprawomocnienia się. Ponadto tytułami egzekucyjnymi są orzeczenia z mocy ustawy natychmiast wykonalne. Dotyczy to postanowień sądu w postępowaniu procesowym oraz nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla, warrantu, rewersu lub ceku, który staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu zaspokojenia roszczenia. W postępowaniu nieprocesowym z mocy przepisów szczególnych natychmiast wykonalne są niektóre postanowienia orzekające co do istoty sprawy, a także postanowienia niemerytoryczne. Tytuł egzekucyjny stanowią nieprawomocne orzeczenia opatrzone przez sąd rygorem natychmiastowej wykonalności. Waler tytułu egzekucyjnego mają także orzeczenia wydane w postępowaniu karnym, w których zasądzono m.in. powództwo adhezyjne (w postępowaniach karnych wszczętych przed dniem 1 lipca 2015 r.), grzywnę, nieważkę, oraz orzekające obowiązek naprawienia szkody. Aby orzeczenie stanowiło tytuł egzekucyjny, należy stwierdzić jego prawomocność. Stwierdzenie, o którym tu mowa, nie wymaga sporządzenia odrębnego postanowienia (w trybie art. 364), lecz stanowi kwestię prejudycjalną rozważaną przez sędziego przed nadaniem klauzuli wykonalności;

■ przez ugodę (o której mowa w art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c.) zawartą przed sądem należy rozumieć ugodę zawartą w postępowaniu pojednawczym, w postępowaniu rozpoznawczym, a także w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu karnym z oskarżenia prywatnego. Uważa się, że tytułem egzekucyjnym jest oryginał odpisu protokołu sądowego zawierającego treść podpisanej przez strony ugody lub oryginał protokołu wraz z odrębnym dokumentem stanowiącym część protokołu i stwierdzonymi podpisami stron, pod warunkiem że została ona podpisana przez strony i sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania. Klauzula wykonalności może zostać nadana dopiero po stwierdzeniu jego prawomocności. Należy jednak dodać, że jeżeli ugodę zawarto w postępowaniu pojednawczym, sąd nie wydaje postanowienia o umorzeniu postępowania. W nauce dominuje stanowisko (m.in. A. Marciniak), że tytułem

⁵ Zobacz P. Telenga, *Komentarz aktualizowany do art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego*, LEX 2016, nr 517860.

egzekucyjnym jest ugoda, w której strony wykonanie świadczeń uzależniły od ziszczenia się warunków, z tym że po ich spełnieniu się tytułowi temu może zostać nadana klauzula wykonalności. Za ważną uważa się także ugode, która nie została zawarta w granicach powództwa. Nie stanowi tytułu egzekucyjnego ugoda, której treść zawiera odesłanie do dalszych umów mających wejść w skład ugody sądowej;

■ artykuł 777 § 1 pkt 3 k.p.c. pozwala na konstatację, że katalog tytułów egzekucyjnych wymienionych w art. 777 nie jest zamknięty, oraz że walor tytułu egzekucyjnego nadaje aktom prawnym wyłącznie przepis rangi ustawowej. Przykładami tytułów egzekucyjnych na podstawie odrębnych przepisów są:

a) bankowy tytuł egzekucyjny (BTE); tytuły egzekucyjne mogły być wystawiane przez banki na podstawie art. 96–98 prawa bankowego wyłącznie do 26 listopada 2015 r.⁶, z tym że postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wszczęte i niezakończone przed tym dniem podlega umorzeniu⁷. Jeżeli przed dniem 27 listopada 2015 r. sąd wydał postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na podstawie art. 96–98 prawa bankowego i art. 786² k.p.c., dalsze postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności toczy się według przepisów dotychczasowych, natomiast bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności przed tą datą, zachowuje moc tytułu wykonawczego. Opisane przepisy przejściowe wyprzedziły skutek derogujący art. 96–98 prawa bankowego mający wystąpić na mocy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2015 r. (sygn. akt P 45/12) dopiero z dniem 1 sierpnia 2016 r. Opisany tryb przejściowy jest zgodny z poglądem prawnym zawartym w uzasadnieniu powyższego wyroku,

b) wyciąg z zatwierdzonej przez sędziego komisarza listy wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzytelności oraz sumy na jej poczet otrzymanej przez wierzyciela, będący tytułem egzekucyjnym przeciwko upadłemu⁸,

c) postanowienie sądu uchylające postanowienie zatwierdzające warunki sprzedaży przedsiębiorstwa, w którym sąd zobowiązał nabywcę do zwrotu przedsiębiorstwa do rąk syndyka lub dłużnika⁹.

Do grupy tej należą także pozasądowe tytuły egzekucyjne, które mają moc tytułu wykonawczego bez nadawania im klauzuli wykonalności:

■ według art. 777 § 1 pkt 3–6 k.p.c. tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny zawierający oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji na rzecz

⁶ Zob. art. 13 ustawy z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. poz. 1854.

⁷ Zob. art. 11 ust. 1 ustawy z 25 września 2015 r.

⁸ Artykuł 264 ust. 1 ustawy z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, Dz.U. 2016, poz. 2171, ze zm.; wcześniej ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

⁹ Zob. art. 56f ust. 4 prawa upadłościowego.

oznaczonego wierzyciela. Formę aktu notarialnego mają dokumenty sporządzone przez notariusza lub jego zastępcę, tj. asesora notarialnego, pod warunkiem, że czynią zadość wymogom określonym w art. 92–94 prawa notarialnego¹⁰. Jak zauważono w nauce, terminy, o których mowa w art. 777 § 1 pkt 5–6 k.p.c., mają charakter materialnoprawny i są podobne do terminów prekluzyjnych, z tym że po ich upływie nie wygasa możliwość dochodzenia od dłużnika świadczenia objętego tytułem, lecz akt notarialny traci walor tytułu egzekucyjnego, a więc ustaje możliwość nadania mu klauzuli wykonalności. Jednakże akt notarialny zawierający oświadczenie o poddaniu się egzekucji nie traci cechy dokumentu urzędowego, dlatego może stanowić podstawę wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym¹¹, jeśli zawiera treść mogącą uzasadnić podstawę prawną dochodzonego roszczenia, co będzie miało miejsce, przykładowo, jeżeli oświadczenie kupującego o poddaniu się egzekucji stanowi jeden z elementów treści umowy sprzedaży nieruchomości. Dopuszczalne jest nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, w którym dłużnik złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji świadczeń alimentacyjnych. Sąd może oddalić wniosek o nadanie takiemu aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności, jeżeli z jego treści oraz oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji w sposób oczywisty wynika, że zostało ono złożone w celu obejścia prawa¹².

Reasumując, wydaje się, że autorowi petycji najprawdopodobniej chodzi o przepisy, zgodnie z którymi do zaspokajania roszczeń przez banki wykorzystuje się akt notarialny, w którym znajduje się m.in. oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji (tj. chodzi mu o § 1 pkt. 4–6 oraz § 2 art. 777 k.p.c.).

Jeśli tak, to należałoby przypomnieć, że Związek Banków Polskich (ZBP) w rozprawie przed Trybunałem Konstytucyjnym wskazywał, iż eliminacja bankowego tytułu egzekucyjnego z polskiego porządku prawnego będzie prowadziła m.in. do wykorzystania przez banki alternatywnego narzędzia o tym samym skutku – art. 777 § 1 pkt 4 i 5 k.p.c. – pociągającego za sobą wzrost kosztów ponoszonych przez klientów banków, a także do poszukiwania do-

¹⁰ Przepisy te m.in. stanowią, co powinien zawierać akt notarialny, a także wskazują na to, że akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności. Przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą. Na żądanie powinny być odczytane również załączniki do aktu. Zob. ustawa z 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, Dz.U. 2016, poz. 1796, ze zm.

¹¹ Zob. art. 485 § 1 pkt 1 k.p.c., który stanowi, że: *Sąd wydaje nakaz zapłaty, jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, a okoliczności uzasadniające dochodzone żądanie są udowodnione dołączonym do pozwu dokumentem urzędowym.*

¹² Zob. uchwała SN z 4 grudnia 2013 r., sygn. akt III CZP 85/13; OSNC 2014, nr 3, poz. 28.

datkowych zabezpieczeń. Dowodził też, że w takim przypadku: *mogłoby dojść do zrutynizowania tej czynności notarialnej, wykonywanej wobec wszystkich klientów danego banku przez tę samą kancelarię notarialną, pozostającą w stałych relacjach z bankiem; tym samym czynność ta stawałaby się automatycznym i słabo wyróżniającym się składnikiem umowy kredytowej, więc konsument nie uzyskiwałby silniejszej ochrony ani nie dysponowałby większą wiedzą o skutkach zawieranej umowy, ponosiłby natomiast wyższe koszty uzyskania kredytu*¹³.

Warto też dodać, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu swojego wyroku wskazywał, iż: *Uczestnicy postępowania oraz ZBP, tonem swoistej przestrogi, twierdzą, że pozbawienie banków uprawnienia do wystawiania b.t.e. spowoduje, że będą one nagminnie żądać od klienta ubiegającego się o kredyt poddania się egzekucji w drodze aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 k.p.c., co będzie mniej korzystne dla klienta, chociażby ze względu na koszty, od b.t.e. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że jest to niewątpliwie kolejny sposób zabezpieczania roszczeń banków, łagodzący skutki wyeliminowania z prawa bankowego instytucji b.t.e. Trudno dziś wyrokować, na ile stosowanie go, zamiast b.t.e., może pogorszyć sytuację dłużników banków. Nie można jednak zgodzić się z wysnuwanym w związku z tym argumentem o braku istotnych różnic między b.t.e. a aktem notarialnym jako tytułem egzekucyjnym i innymi pozasądowymi tytułami egzekucyjnymi wymienionymi w art. 777 § 1 k.p.c. Przede wszystkim żaden z tych tytułów nie jest wystawiany, jak b.t.e., przez samego wierzyciela. Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji złożone w formie aktu notarialnego pochodzi od notariusza, który – mimo prywatyzacji notariatu – jest w tym zakresie, z nadania państwa, organem ochrony prawnej, który ma obowiązek działać bezstronnie, z uwzględnieniem interesów obu stron czynności prawnej oraz z najwyższą starannością (art. 80 prawa o notariacie)*¹⁴.

Trybunał Konstytucyjny zauważał też inne negatywne zjawiska, które skłoniły go do uznania przepisów dotyczących bankowego tytułu egzekucyjnego za niezgodne z Konstytucją RP. Wskazywał m.in., że.: *Najistotniejsze jest jednak to, że dokonanie czynności bankowej jest, co jasno wynika z oświadczenia Prezesa ZBP ogłoszonego na rozprawie, uzależniane przez bank od podpisania przez klienta oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Klient, chcąc uzyskać np. kredyt, jest więc przymuszony do podpisania tego oświadczenia, często – wbrew zaleceniom Kodeksu etyki bankowej (przyjętego na XXV Walnym Zgromadzeniu ZBP 18 kwietnia 2013 r.) – „ukrytego” wśród postanowień umowy bankowej*¹⁵. Nie znaczyło to oczywiście pozbawienia prawa banków do uzyskiwania oświadczeń o poddaniu się egzekucji, ale stanowiło potępienie takich nieetycznych praktyk.

¹³ Zob. wyrok TK z 14 kwietnia 2015 r. sygn. akt P 45/12, OTK-A ZU 2015, nr 4, s. 586.

¹⁴ *Ibidem*, s. 602.

¹⁵ *Ibidem*, s. 601.

Niezależnie od powyższego – moim zdaniem – istotne jest to, że korzystanie z nowego sposobu zabezpieczenia roszczeń przez banki nie pozbawia kredytobiorcy prawa do wszczęcia postępowania przeciwegzekucyjnego¹⁶ i poddania wszelkich ustaleń umowy kredytowej ocenie sądowej¹⁷, aczkolwiek należy dodać, iż ZBP w rozprawie przez Trybunałem Konstytucyjnym wskazywał, że: *wspólnym elementem tytułów egzekucyjnych wymienionych w art. 777 § 1 pkt 4–6 K.p.c. jest dobrowolność poddania się rozstrzygnięciu konfliktu przez strony, czego konsekwencją jest rezygnacja z zastosowania zwykłych reguł proceduralnych i uruchomienie szybszej, efektywniejszej i tańszej drogi załatwienia sporu*¹⁸.

Wnioski

Postulat wskazany w petycji ma znaczenie dla kredytobiorców, którzy przed udzieleniem kredytu podpisali oświadczenia o poddaniu się egzekucji, i w stosunku do których toczy się lub będzie się toczyć postępowanie egzekucyjne.

Przedstawiony w petycji postulat budzi wątpliwości, ponieważ autor petycji nie określił, jakie jednostki redakcyjne art. 777 k.p.c. należy zmienić. Najprawdopodobniej chodzi mu o przepisy § 1 pkt. 4–6 oraz § 2 tegoż artykułu.

Związek Banków Polskich zapowiadał, że w przypadku eliminacji bankowego tytułu egzekucyjnego z porządku prawnego, banki będą korzystały z alternatywnego narzędzia o tym samym skutku, tj. art. 777 § pkt 4 i 5 k.p.c., wykorzystując drogę notarialnego zabezpieczania swoich roszczeń.

Trybunał Konstytucyjny, mając świadomość „przymuszania” kredytobiorcy do podpisywania oświadczenia o poddaniu się egzekucji, miał jednak nadzieję, że notariusze, działając zgodnie z postanowieniami prawa o notariacie, lepiej zabezpieczą interes klienta banku, niż gdyby nadal funkcjonował BTE. Wskazywał też, że trudno wyrokować, na ile stosowanie kolejnego sposobu zabezpieczania roszczeń banków, zamiast BTE, może pogorszyć sytuację dłużników banków.

¹⁶ Prawo wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego wynika z art. 840 k.p.c., w którym ustawodawca określił sytuacje, w których istnieją podstawy do wniesienia powództwa. Przykładowymi zarzutami przedstawionymi w powództwie mogą być: kwestionowanie złożonego oświadczenia woli, nieważność tytułu egzekucyjnego, a także jego bezskuteczność, brak zdolności prawnej.

¹⁷ Ocena ta może dotyczyć np. tego, czy notariusz działał bezstronnie, z uwzględnieniem interesów obu stron czynności prawnej oraz z najwyższą starannością, czy umowa nie zawierała niedozwolonych postanowień. Ostatni przykład związany z BTE zob. <http://biznes.onet.pl/wiadomosci/kraj/bte-wystawiony-przez-bank-millennium-zakwestionowany-przez-sad/rfe7j0>.

¹⁸ Zob. wyrok TK z 14 kwietnia 2015 r. sygn. akt P 45/12, s. 588.

Korzystanie z zabezpieczenia roszczeń przez banki nie pozbawia kredytobiorcy prawa do wszczęcia postępowania przeciwegzekucyjnego i ochrony swoich praw przed sądem.

Stosunkowo krótki czas, jaki upłynął od czasu likwidacji BTE, nie pozwala stwierdzić, czy negatywne skutki dla klientów banku, którzy podpisali oświadczenia o poddaniu się egzekucji, wynikały ze stosowania przepisów przejściowych, czy też ze stosowania alternatywnego wobec BTE narzędzia.

W związku z powyższym istnieją obiektywne powody uniemożliwiające wskazanie, jaki powinien być zakres nowelizacji art. 777 k.p.c. wychodzący na przeciw oczekiwaniom autora petycji.

Przedmiot i treść petycji oraz załączonej do niej propozycji regulacji nie uzasadniają przedłużenia terminu jej rozpatrzenia określonego w art. 10 ust. 1 ustawy o petycjach.